

3312

גד.

פרוטוקול מס. 207

מישיבת ועדת הכספים
התקיימה ביום ב', ב' בסיון, תשט"ו - 23.5.55

נ ד כ ה י ם

חברי הוועדה :
י. גורי - היו"ר
ח. אריאב
ג.ס. גבוחבסקי
ש. דיין
ג. הרצפלד
ק. לוז
ח. למדן
ג. ציזלינג

פוזמנים:
י. רוקח - שר הפנים
ז. ורהפטיג - סגן שר הדתות
סר כהנא - המנהל הכללי של משרד הדתות
סר ביגלר - מטעם משרד הדתות
סר בר-ניב
סר ריטון
סר וולקוב
ד"ר קיטרון - מטעם משרד המשפטים
סר ש. מולכו - מנהל הגף מטבע חוץ
ד"ר יעקבי - יועץ משפטי של הגוף
ד"ר הניב - היועץ המשפטי של משרד האוצר

- 1) תקנות בדבר דמי קבורה (חוק הביטוח הלאומי);
2) הצעת חוק תשלומי הפרשיה על מטבע חוץ.

היו"ר י. גורי: אני פותח את הישיבה.

בשתי ישיבות קודמות עסקנו בתקנות בדבר דמי קבורה ובתעודתו שגלות הקשורות ביחסים שבין המוסדות השונים: הרשויות המקומיות, חברה קדישא, המועצה הדתית ומדוטה. כשה מחברי הוועדה הביעו רצונם להציג שגלות בענין זה אשר הפנים או לבח-כחו, שר הפנים יושב עמנו כאן ותפטר לעשות זאת.

חוק הביטוח הלאומי - תקנות הדבר דמי קבורה.

א. צילינג:

שאלתי היא עיקרית: על שום מה לא יהיו עסקי בתי-הקברות, להבדיל מעניני קבורה, ברשותן של הרשויות הטובות-הפוליות? בהזמנות בוכחותיו של שר הכנים בישיבה, אני מעורר את השאלה האדמיניסטרטיבית ולא הדתית, אם כי מבי בעד הסדר לפיו יהיו כל סדרי הקבורה בתחום פעולותיהן של הרשויות המקומיות.

בהתאם לתקנות משלח המוסד לביטוח לאומי את דמי הקבורה זה טעניתי אישור (לפי תיקון שהוסכם עליו) וזה לאו - מפקיד סכום מסוים, ובכך הושגה מטרה חשובה, ומיניני מולול במקך, שלא תוכל להיות הלנת המט, לא יהיה לחץ ביום הקבורה ולא יעסקו זה בעסקי ממזנות. אולם מתסבר - ועל כך העירו מספר חברים בישיבה הקודמת - שאין לנו כל פיקוח בעל אופי מטלכתי בעת הצבת המצבה; ואין כל בטחון לתשלומי המוסד לביטוח לאומי לחברת קדישא יובאו בחשבון בעת מתן הרשיון.

אני לכך אני שואל את שר הכנים: כיצד הוא חושב להבטיח שעניני בתי-הקברות יהיו בתחום טיפולן של הרשויות המקומיות כדי למנוע את התקלות שהזכרתי?

א.מ. גנחובסקי:

ועדת הכספים עוסקת עתה בתקנות הקשורות בביצוע חוק הביטוח הלאומי, ומיניני מבין מה שייכותם של דברי חבר-הכנסת צילינג לוועדה זו? כן מיניני מבין מדוע הוזמן לכאן שר המביט.

היו"ר י. גורי:

אני חייב לומר שהשאלה מינה במקומה. חבר-הכנסת גנחובסקי היה יכול להתנגד בישיבה הקודמת להזמנת שר הפנים, ועד כמה שאני זוכר הוא לא התנגד לכך. אם הוא הוזמן - הוא הוזמן כדי להציג לו שאלה זו; מיניני חושב שאפשר להציג לו שאלה אחרת. כיוון שזה היה רצונה של הוועדה, מיניני יכול למנוע מחבר ועדה להציג שאלות בקו זה, ביחוד שמתברר מתוך הבירוריה שהתנהלו בוועדה כי יש עוד שותפים לשאלה.

ח. למדן:

כאשר נדון חוק הביטוח הלאומי בקריאה ראשונה וגם בקריאה שניה ושלישית ובסתר כי כלולים בו גם דמי קבורה, פניתי לשר הפנים ואמרתי שיש להסדיר את ההפרדה בין סדרי הקבורה לבין רכישת המקום. הבעיה העומדת לפנינו מבליטה עוד יותר את צדק טענתי. ההסתמכות שהגשתי בטעניי זה נדחתה, אבל זה מיניני הומר ששוכנעתי שלא היה צדק בדברי. כי בניה אמילו שהמוסד לביטוח לאומי ומשרד הדתות יבוא לכלל הסכם בדבר גובה תשלום דמי הקבורה, הרי אין עדיין שום בטחון שסוף זה לא הוצא לריק, מפני שכאשר יבוא לבקש רשיון למצבה תובעים ממנו לשלם סכום מסוים שאינו ניתן לכל הבחנה.

אני סבורה שיש להוסיף מתחום פעולתה של חברה קדישא את ענין מכירת הקרקעות; אין כל שייכות בין הדמה לדת. יש למצוא הסדר לפיו יקנו הרשויות המקומיות או המוסד לביטוח לאומי את השטחים הנ"ל, כי רק על-ידי כך אפשר יהיה לפתור את הבעיה.

היו"ר י. גורי:

בעיה זו בתעורה לא טעם בדיוניהן של הרשויות המקומיות ועד היום לא נמצא לה פתרון מסיבות שונות שאינני רוצה לעמוד עליהן. כאשר ועדת הכספים הגיעה לענין זה טבעי הוא שחבריה מעוררים את השאלה: אם אי-אפשר להסדיר את המשק הזה כך שכל הנוגע לסדרי קבורה וטכס יהיה מסודר לאותם אורגנים המטללים בכך, וכל הנוגע לענין בתי-הקברות: הקרקע, התשלום עבור המצבה והדומה - יהיה מסודר לידי הרשות המקומית. זוהי השאלה המוצאת לשר הפנים על-ידי חלק לא קטן של החברים.

רצוני להדגיש שאין אנו עומדים לקבל החלטה
בכדון ואין זה גם מסמכותנו. כאשר ועדה פרלמנטרית דנה בשאלה מסוימת
ופתעורת אגב דיון בעיה שיש לה קשר גומלין לשאלה הנדונה, טבעי הוא
שהבריה מעוניינת לקנות דעת עליה.

שר הפנים י. רוקח: זוהי בעיה חמורה וישרם מאגה את פתרון הבעיה
ישראל, ובכון אמר יו"ר הוועדה, כי בשאלה זו
מתלבטות ומתחבטות הרשויות המקומיות מדי פעם בפעם. כדאי היה, בסופו
של דבר, שתוקם ועדה משותפת של פנים וכספים שתדון בדבר.

פרטים מספר על הנוהג במרחות הארות. במסריקה
עוסקות בכך חברות פרטיות הטקבלות תשלום; באנגליה - חברות זיטוח,
ואילו במרחות אירופה נמצא הענין בידי העיריות. ברוב המקומות נרכשת
הטלמה בעזרת העיריות. לפני כמה חדשים קיבלתי הניה מקריית-ביגליק,
כה נאמר שיש להם שטח גדול והם מבקשים אישור להטיל מס כללי אשר יכסה
את הוצאות הקבורה. התנאי שהצגתי למתן האישור היה איחוד מספר קריות
להקמת בית-קברות משותף. עיריית תל-אביב עזרה בהרבה לרכישת קרקע
לבית-עלמין ועתה היא מנהלת משא ומתן עם רשות הפיתוח לקבלת שטח גדול
גדול עבור בית-קברות ששטחו יגיע לאלף דונם. יש הצורך עוד מספר עיריות
שעזרו ברכישת הקרקע.

יש להבדיל בין הקמת הטענה לפרוצדורה של
הקבורה. לדעתי צריך בית-הקברות להיות בידי איגוד ערים ולא באופן נפרד
בידי כל נקודה ונקודה. בית-הקברות של תל-אביב, למשל, משמש את חולון,
בת-ים, גבעתיים ורמת-גן. איגוד ערים יכול להקיה ענף דתי שיטפל בעניני
קבורה והיה אחראי עבור המקום.

אני הבינותי שהמוטדלביטוח לאומי ישלח דמי
קבורה רק עבור המבוטחים.

מר בר-ניב: בתקופת המעבר יש עוד אנשים אשר לכתחילה היו
למעלה מגיל 67 עם היכנס הטוק לתקפו, והללו אינם
מבוטחים. אולם זוהי תקופה חולפת.

שר הפנים י. רוקח: לדעתי יש הכרח שהמוטד ידאג לכל התושבים.

בכון שבדרך-כלל אין מליניית היום את המט,
אולם לאחר תום שנה (אצל הספרדים כעבור חדש) כאשר יש להקים את המצבה
מוחיל המט והמתן. יש הכרח לשלב את ענין המצבה עם תשלום
המוטד, והצטרף זה צריכה למצוא ביטוי בתקנות, או שתוקם ועדה משותפת
מנציגי הרשות המקומית הנוגעת בדבר, חברה קדישא והמוטד לביטוח
לאומי, אשר תטפל ותסדיר זאת. כיום אין מוטד של בודרות, אין מי
שיפסוק לאחר ההתדיינות, ולכך יש למצוא פתרון.

אינני חושב שבמצב של היום אפשר לפתור את שאלת
הקבורה. המשא ומתן על קבלת הרשיון להצבת מצבה הוא מסושן ומייגע, ויש
גם כטלה המותירים על הקמת המצבה במשך שבועות כיוון שלא נמצא הסדר בין
המספחה וחברה קדישא לגבי התשלום. היה מצד רצוני שהחבריה הדתיים בממשלה
ימצאו דרך לפתרון הבעיה באופן מסכלי, כי ברור שהעיריות לא תצלחנה
לפתור אותה כל אחת ונחוד לחוד.

טבן שר הדתות ז. ורהפטיב:

בעיה זו אי-אפשר לפתור בקשר עם הביטוח הלאומי
כי הענין אינו שייך לתקנות, אולם כיוון שהשאלה נוערתה רצוני לתרום
תרומתי לשיחה, עד כמה ששיחה מקדמת את הדרכים לפתרון.

אני מסופק את תקנות אלה, כמי שנוטחו עכשיו,
אין גולטרה-ויירס, היות ועל מועצת הביטוח הלאומי היה לשלם טכום זה
למשפחת הנפטר, ושיו האחרונה תסדיר את הענינים, בדיוק כשם שהיה משילח

דג.

את הסכום הקבוע ליולדת עבור בית-החולים, ואין זה מענינה עם הסכום מספיק גם לאו. לדעת חרבה המועצה מהמסגרת שלה על-ידי הקנות גלה.

משרד הדתות הושיט למוסד לביטוח לאומי את סלוח עזרתו כדי להסדיר את הענין, כדי שיגיעו לכלל הסכום וכדי שהתקנות תהיינה בנות-ביצוע. הודות להתערבותו סודר הענין.

בקשר עם התקנות המעוררה בעייה הקבועה בכלל, וקודם כל ברור שהתערבותה של מועצת הביטוח הלאומי אינה פותרת את בעיות הקבורה, כי לא כל הציבור מבוסס ויהיו גם כאלה שבין המבוססים שלא ישלמו את התשלומים למוסד והמוסד לא ישלח עבורם דמי קבורה. מסתבר שיפוג שחרם קדישה מצטרף לספל בכל גלה אשר המוסד לא ישלח עבורם.

באם המדינה תרצה להסדיר בעיה זו עליה יהיה ללכת באחת משתי הדרכים: האחת - הטלת סס כללי; השניה - להמשיך בשיטה הקיימת. יהיה הכרח להטיל סס כללי (דוגמה קריית-ביטליק) היות וברור כי התשלומים יספיקו כדי לקיים את בתי-הקבורה: הכשרת הקרקע, סדרי הקבורה, העסקת קברניה וכדומה. הסכום שישתלם על-ידי המוסד לביטוח לאומי יספיק בקשי לכיסוי הוצאות. (בחיפה מתקוממים נגד הסכום הזה). סכום זה לא יספיק היות והקרקעות נרכשות במחיר גלוי, ואין אף שעל מדמה שנתקבל הינם עבור בית-קברות. עוד בשנת 1952 פניתי לשר המוצר בקשר לרכישת קרקע מרשות הפיתוח עבור בתי-קברות, ומשובתו היתה: לא אבין מדוע הישובים שבקבת בשטחיהם לא יעבירו תשלומיהם לרשות הפיתוח.

עבור הקרקע יש לשלם, והוא הדין לצבי יישובה, גידורה ושטירתה - והדבר עולה בטכונים עצומים. ישנם בדרך בתי-קברות צבאיים שהחזקתם עולה בטכונים עצומים. לו לקחנו את תפקיד בתי-הקברות הצבאיים כקנה-מידה להחזקת בתי-הקברות המזרחיים, יהיה עלינו להוציא למטרה זו סיליוני לירות.

אם המדינה אינה נותנת מדמה הינם ואינה מקציבה כל סכום למטרה זו - מאין יילקח הכסף? ישנן לכך כמה אפשרויות, והאחת - הדרך הנוכחית. כיום מושקעים הרבה מאמצים בהתנדבות ונוהגים לפי השיטה הפרוגרסיבית + העשיר ירבה, והדל - יפעים. ומיהו המעריך? קיימת ועדת הערכה ציבורית - המועצה הדתית. אם רוצים לעבור לשיטה אחרת - ישנה דרך אחת של הטלת סס כללי, אולם הבטיחון הורה לנו כי סס בטוח אינו משתלם בגלל והוצאות הגביה הגדולות.

אפשר גם לומר, שהמסך ישתלם מתקציב המדינה. בתקציב משרד הדתות יש סכום מסוים למטרה זו, ולמעשה יש שני תקציבים: האחד - לקבורת כחוטרי אמצעים, והשני - לבניית בתי-עלמין חדשים, אולם שני הסכומים האלה יחד מהווים סכום אפסי. מסתבר שיפוג שחברת המדינה אינה מוכנה להיכנס לעול זה. יש גם קשי נוסף - אם המדינה תעשה זאת תעורר השאלה של סדר הקבורה, והיות ואי-אפשר להימנע מהתור הקיים גם בעניני קבורה, אי-אפשר לפתור זאת בקלות.

אשר לכספר בתי-הקבורה אשר כגון שר הטנים שיש לצמצמם ולרכזם במיגוד ערים. בדרך-כלל משתדלים לבנות בית-קברות שלא יהיה רחוק מהמשפחה. בית-הקברות כקשר את המושבים למסות, וקיים לחץ רציני מצד ישובים חדשים המבקשים להקים להם בית-קברות. ברור שיש לתכנן זאת במסגרת של מועצה מזורית, אבל אי-אפשר לומר לאדם שיקבור את מתו במרחק גדול.

דובר כגון על סמכות ציבורית, עלי למיין שגם אני בעד סמכות זו, ובאמת את רוב חברות הקדישם המנסו לתחום סמכותן של המועצות הדתיות, שהן סמכות ציבורית. המועצה הדתית היא בבחינת סמכות ציבורית, הלא שקיימת הבעיה כיצד לבחור אותה, וזוהי יש לפתור באמצעות חוק. בחוק המועצות הדתיות המונח על שולחן המשלה מהווה בעיה זו את סלע המחלוקת. אנו בעד מסירת עניני הקבורה למועצות הדתיות, ויש כאלה הרוצים לסווד זאת לרשויות המקומיות. זוהי בקודת המחלוקת ועליה בצורך להכריע.

אד.

ועדת הכספים
23.5.55

כיצד תיפתר הבעיה בכפרים הערביים שטרם
נמצא להם הסדר סובסידי?*

א. ציזלינג:

כן רצוני להציג שאלה בנדון הסדר של
קבע במושבנים ובקבוצים, אשר את הזכות הנובעת מהחוק הזה אין הם מקבלים
בנוסף היותם חלק של רשות סובסידיאלית הטמלאת תפקידים סובסידיאליים.
מבחינה מעשית נמצא לכך הסדר, אבל האם מוכן אשר להמשיך זאת בחוק?
חשובני שעל שר הפנים להבטיח שלגבי עניינים הקשורים בשירותים סובסידיאליים,
במידה והם נבוצעים על-ידי הרשות המקומית, דין מושב או קבוץ יהיה כדין
רשות סובסידיאלית לענין זה.

שר הפנים י. רוקח: אינני יודע מה הם הסדרים בכפרים הערביים,
ואשר למושבנים וקבוצים - אני בדעה שהכסף צריך
להיות מועבר למועצה האזורית, וזו האחרונה תעבירו למושב או לקבוץ.

היו"ר י. גור: זוהי שאלה כללית, ובדרך-כלל בעיית היחסים
בין משרד הפנים לבין הוועדים המקומיים נמצאת
בתהליך של דיונים. האורגן המייצג את הוועדים המקומיים הוא המועצה
האזורית, וכל ההענקות וההקצבות עוברות למועצה האזורית.

הוויכוח בשאלה נסתים, ואנו בקרא עתה את
סעיפי תקנות ונצביע עליהם.

סעיף 1.

סר בר-ניב: בישיבה הקודמת הוסכם שבסעיף קטן (2) (|)
ייאסר, שקפדון גובה במקרים בהם לא הומצא
מישור המוסד כי ישולמו דמי קבורה בטכומים הנקובים בתקנות.

סר ביאלר: בהסכמת המוסד הוחלט להוסיף את המלים
"לפני הקבורה" לפני המלה "קפדון".

א. ציזלינג: נוסח זה יכול לגרום להלנת המת.

היו"ר י. גור: משמעות המלה "קפדון" היא שהוא משתלם לפני
הפעולה, ולכן אין צורך להוסיף מלים אלו.

סר ביאלר: אני מוותר על התוספת לאחר ההסבר של היו"ר.

א. ציזלינג: יש להדגיש שבשום מקרה אין זה יכול לשמש גורם
להללת המת.

א.מ. גנחובסקי: אני מציע להוסיף בסעיף קטן (ב) את המלים
"חברת קדישא".

א. ציזלינג: אני מציע להוסיף בסעיף קטן (ב) (||) את הפסקה:
"בתנאי שדרגת התשלומים ובונה התשלומים שגובים
בכל מקרה יאושרו על-ידי רשות מקומית א על-ידי ועדה שתמונה על-ידיה".

היו"ר י. גור: השאלה לא נתכררה ואינה נכנסת בתחום הדיון
הזה, אולם לא מסרב להעמיד את ההצעה להצבעה.

לחבר-הכנסת גנחובסקי; אשר הדגישה הבקר
מספר פעמים כי לדברים שהושמעו אין שייכות לענין, רצוני לומר שאין
הוא יכול להציע להכניס לכאן את "חברת קדישא" היות וסטטיב לכך יש
ויכוח וזהו חלק מוויכוח גדול שעתיד לבוא בזמן שידונו על חוק המועצות
הרמיות.

א.מ. גנחובסקי: אני מוותר על ההצעה.

א. ציזלינג: היו"ר אמר שאי-אפשר לקבל את הצעתי היות והשאלה לא נתבררה פה; אני קובע שהנקודה של מיקוח כנגד העובדה של שימוש למעשה בכספי הביטוח. כתוספת לסכום ולא כמשארות סבל משלום, היתה אחת הנקודות שנתבררו כאן. יכולה להיות הסכמה זו אי-הסכמה למסקנה, אולם זהו אחד הדברים המרכזיים שעסקנו בהם. אינני מסכים לכן להודעה של היו"ר, ואני קובע שנקודה זו נתבררה.

היו"ר י. גוריו: יש לי מה להגיב על הערה חבר-הכנסת ציזלינג, אולם לא מעטה זאת.

ה צ ב ע ה

התיקון המוצע על-ידי חבר-הכנסת ציזלינג - לא נתקבל

סר ביאלר: הוחלט על הנוסח הבא בסעיף קטן (ב)(|||):
"תשלום נוסף הטיועד לרכישת קרקעות לבתי-עלמין, הכשרתם, סיפורם והחזקתם ישולם בעת הקמת המצבה".

סר בר-ניב: הפלה "נוסף" מיותרת.

סר כהנא: אני מבקש שבפרוטוקול תירשם הצהרת סר הדתות על התחייבותו להקים ועדות איבוריות ליד חברות הקדישא למניעת סכסוכים.

סר בר-ניב: סעיף 1(ב)(|||) ייקרא: "תשלום בעת הקמת המצבה הטיועד לרכישת קרקעות. לבתי-עלמין, הכשרתם, סיפורם והחזקתם".

א. ציזלינג: אני מציע: תשלום או התחייבות בעת הקמת המצבה.

ה צ ב ע ה

התיקון המוצע על-ידי חבר הכנסת ציזלינג - לא נתקבל

סעיף 1 המתוקן - נ ת ק ב ל

סעיף 2

א. ציזלינג: אני מציע כי בסעיף קטן (א) (|||) ייקבע סכום של 25 ל"י, ובסעיף (|||) - 50 ל"י. כן אני מציע לפחוק את סעיף קטן (ב).

ה צ ב ע ה

הצעות חבר הכנסת ציזלינג - לא נתקבלו

סעיף 2 - נ ת ק ב ל

סעיף 3

סר ביאלר: הכנס האחרון של חברות הקדישא דרש, ומשרד הדתות מציע להוסיף, שרשימת הסוגיות אשר יתקשרו אתם בחוזים תאושר על-ידי משרד הדתות.

סר בר-ניב: אי-אפשר לקבל זאת, היות ואם מוסד מסוים מקיים את התנאים חייבים לשלם זאת ואין הדבר מעון

א.ד.

היו"ר י. גורי:
בתחילה הודעתם שהתקנות הללו מוטכטות,
ועכשיו אתם טעלים הצעה המעוררת התנגדות
לא רק של המוסד אלא גם של חברי הועדה. הדבר יעורר ויכוח חדש אשר יחטיא
את המטרה - לאשר את התקנות ולתת להן תוקף.

מר בר-ניב:
אני מודיע בסם המוסד, כי בסידה ויתנהל
מטא ומתן או יגיעו לכלל הסכם עם חברות
הקדיטא, ייעשו הדברים תוך סיתוף פעולה עם מטרד הדתות.

א. צילינג:
אני מציע שהמטא ומתן יתנהל בסיתוף עם
הרשות המקומית הנוגעת בדבר.

מר בר-ניב:
בסידה והדבר ייעל את הביצוע - גם עם
הרשות המקומית.

ה צ ב ע ה

סעיף 3 - נ ת ק ב ל

סעיף 4

אני מציע כי את הטפסים אפשר יהיה להשיג
גם במטרדי הבריאות, היות וסם מוציאים

א. צילינג:

רסיונות קבורה.

למעשה אין סעם להתנגד להצעה, היות
והטפסים יכולים להיות בכמה מקומות. התכלית

מר בר-ניב:

היא להקל על האזרח.

המטרד הראשון בו מבקרים לאחר מקרה המוות
הוא מטרד הבריאות.

היו"ר י. גורי:

אני מודיע כי בראש ובראשונה יהיו הטפסים
במטרדי חברות הקדיטא. מבחינת החוק יש

מר בר-ניב:

לומר שהטפסים יהיו במוסד היות והוא חייב להחזיקם. יש להבחין בין מה
סאנו חייבים בו באופן פורמלי לבין הדברים שיהיה בהם למעשה טעום הקלה.

אני מבקש כי התקנות יישאר מה שכתוב,
ולמעשה יחזיק המוסד טפסים אלה בחברות הקדיטא ובלשכות הבריאות כל עוד
הן רוטטות פטירות.

ה צ ב ע ה

סעיף 4 - נ ת ק ב ל

סעיף 5 - נ ת ק ב ל

התקנות בדבר דמי קבורה (תקן הביטוח הלאומי) - אושרו

אד.

היו"ר י. גורי:

רצוני להציע לוועדה שתטיל על היו"ר להעביר את הפרוטוקולים של הדיונים הללו לשרי הדתות, העבודה, הפנים והאוצר, בלוחית סכתב בו ייאטר, סגוב דיון בתקנות הביטוח הלאומי בדבר דמי קבורה המעוררו בעיות טובות, אולם ועדת הכספים לא יכלה בתחום סככות ובתחומי דיוניה לדון בהן ולהציע הצעות. אולם אלו הן בעיות בעלות חשיבות ציבורית, והוועדה מפנה את תשומת-לב הסג"מ להן, ולדעתה טוב תעשה המטטלה אם תמנה ועדה בינמטרדית שתעיין בהן.

א. צילינמן:

אני מציע לקבל את הצעת שר הפנים, שתוקם ועדה מטומפת של פנים וכספים אשר תטפל בסאלה. אני מציע כי נפנה בנדון לוועדת הפנים.

היו"ר י. גורי:

אנו נעביר את הפרוטוקולים גם ליו"ר ועדת הפנים.

חנהלט:

להעביר את הפרוטוקולים של הדיונים על תקנות הביטוח הלאומי בדבר דמי קבורה לשרי הדתות, העבודה, הפנים והאוצר וליו"ר ועדת הפנים.

מר בר-ניב:

מסרתי לשרת העבודה על מהלך הדיונים בוועדה, ורצוני להודות בשסה, סדוקא במחטבות זו, בעקיפין, בתלבנה הסאלה באופן רחב יותר, וכל עזרה של המוסד לביטוח לאומי ושרת העבודה לקידום עצם הבעיה תינתן לאור הדברים שהוסטעו כהן.

היו"ר י. גורי:

מסרד התחבורה ביקס בזמנו להעביר סכום של 19,000 ל"י מהזרבה של מסרדו לתסלום פיצויים בקטר למקרה אסון שאירע עקב תאונת רכבת. אנו ביקסנו להעביר את חוות-דעתו של היועץ המטטטי בנדון, וחוות-דעת זו נתקבלה.

(היו"ר קורא את חוות-דעתו של היועץ המטטטי של מסרד התחבורה)

היו"ר י. גורי:

בחוק התקציב הוכנסה לאחרונה הוראה לפיה חייב שר האוצר בכסירת ארועה לוועדה הכספיים על אופן השימוש ברזרבה הכללית. רצוני להביא לידיעתכם את ההודעות הראסונות.

(היו"ר קורא את הודעות אגף התקציבים על שימוש בכספים על-חשבון הרזרבה הכללית.)

ח. אריאב:

אני מבקס להכניס העתקים מהודעות אלו בתיקים.

הצעת חוק תשלומי הפרשים על מטבע חוץ, תשט"ו - 1955.

היו"ר י. גורי:

אני חושב שאין צורך בפתיחה לפני הדיון, מטום שהחוק הובא לקריאה ראסונה בכנסת לפני סבועיים והכל זוכרים ודאי את דברי הפתיחה של שר האוצר.

עו"ד ספרון העביר לנו תזכיר על הצעת חוק זו, והוא מודיע שהוא פונה בסם מספר בנקיים.

(היו"ר קורא את התזכיר של עו"ד ספרון)

היו"ר י. גורי:

האם יש לנציגי המוצר, אשר קיבלו העתק מהתזכיר, הערות בקשר לכך?

מר טולכוו:

הכנו תשובה לתזכיר ותפסנו לקריאה.

(היו"ר קורא את תשובת משרד המוצר לתזכיר של עו"ד שפרון)

מר הניג:

עו"ד שפרון טוען בתזכירו שבאגליה לא בעטה כדבר הזה. יש לנו הוכחות שבאגליה נקטו בדרך זו בזמן הדיוטלוטציה של הלירה שטרלינג.

היו"ר י. גורי:

אני יכול להודיע לעו"ד שפרון, היות ובמכתב הלוואי שלו נמסר שהוא לא הספיק להעלות את כל ניסוקיו, שהוא מתבקש להסאיטם. אני טביע לעבור לדיון בחוק ואם יתברר במהלך הדיון שיש צורך לשמוע את מבייש התזכיר - נשמע אותו.

ח. אריאבן:

אני מרשה לעצמי לערער על עמדת היו"ר. לו היו ההערות של התזכיר מפורטות לסעיף מסוים - היה הגיון בכך, אולם התזכיר שולל כעיקרו את כל בבין החוק, ולכן עלינו ללכת בטחת טמתי הדרכים: או להתעלם מפורולעבור לדיון או לשמוע את מבייש התזכיר. אני מאיע שבזמנינו ובשמע את ניסוקיו בנוכחות בתי-כח המוצר והיועץ המספטי.

א. צינלינג:

מבייש התזכיר מדבר בטם "מספר בנקיה", ולכן אם יודיעו לו שפוכבים לקבל מסנד חומר נוסף יש להוסיף שעליו לפרש בטם טי הוא מדבר.

מר טולכוו:

רצוני להוסיף כמה פרטייה שיכולים להסביר את פרטת התזכיר.

למעשה החילוני בגביית ההפרשים בלי חוק, היות ובהתאם לתקנות טעת חירום רשמי המפקח על מטבע חוץ לרכוש בחזרה את אשר הקצלב באותו פחיר או בפחיר אחר. אנו השתמשנו בזכות זו. פנינו לבנקיה והטברנו להם שהעובדה כי נמצאים ברשותם מכוסיה לא קטניה במטבע חוץ שיכולים להשתמש בהם למטרות אחרות ולמכרם מפילו לאזרחים תושבי הארץ בטחיריט יותר גבוהים בגלל השינוי בשערים, הינה נוסרת שרונה כזה צריך להסגר ברשותם. היתה הבנה מלאה לענין ואנו גבינו את ההפרשים כמבוק האוטמי, מבוק לדיסקונט, ולמעשה מכל הבנקיה פרט לאחד. עו"ד שפרון טייצג בנק זה.

ידענו הדרך בה הלכנו יתכן ולא היתה נאה ביותר, ולכן חשבנו כי אם שוב ישתנה האער מוטב שידגור ייעשה בצורת חוק.

מר הניג הזכיר כגן טגם "בנק חוף מינגלנד" גבה את ההפרשים, יש לציין טגם ביתר התקנות בענייני פיקוח מבו נוהגים לפי המסורת האגלית, וחוק הפיקוח טחייב לא רק לקבל הפרשים לזכות אלא גם להחזירם. בזמן האחרון מכרנו מטבע חוץ פבוטם לא בשטרלינגים או בדולרים מלא במטבע יותר רך, כמו פרנקים צרתיים כדי שהיוחריים המוטמכיים יוכלו לקיים את העסקות הבינלאומיות שלנו, כמו הסכר שלנו עם צרפת. במקרה זה לא רצו הבנקים להסתפק בצער החליפין הזוכחי אל הכרפן אשר עלול להשתנות, ולכן הפרט במקרה של הכסד.

הטלים "בטם מספר בנקיה העלוליה להיפגע" בתזכירו של עו"ד שפרון נראות בעיני מסובות; לפי ענינה דעתי הוא מתכוון לבנק אחד.

א. ציזלינג:
 אני מבקש לפנות אליו ולשאול בשם מי הוא מדובר. אני בעד קבלת מסלחת של בנקאים, אולם נגד קבלת מסלחת של בנק אחד. אין לנו רשמית לקבל אינטרסנטים; אנו רשאים לקבל חסימה שיש לה אינטרסנטים. אם המדובר הוא בקבוצה של בנקאים - אני בעד קבלת מסלחת; אם לפנינו אינטרסנט - אני פוכן לסמוע כל ביהוק שלו אבל בטמעות תזכיר.

היו"ר י. גורין:
 רצוני להפנות את השוואת-לב חברי-הוועדה שזהו תקדין ראשון שבו יש ציבוריים ועובדים להעיר את הערותיהם להצעת חוק פוביה באמצעות עורך-דין; בדרך-כלל הם פובים במיטריין. הם כמובן יכולים להתחיל ביועץ-מספטי, אבל המורה של פניה באמצעות עורך-דין היא תקדים ראשון. הוועדה, כמסר היא מחליטה להזמין, אריכה לקחת בחשבון שהיא אינה שוללת מורה פניה כזו, ושהיא לא תסמט פניה לקבלת מסלחת.

אני כבוד שעלינו לפנות לעו"ד שטרון ולהודיעו שאנו פוכים לקבל הערות נוספות, וכי אנו מבקשים להודיענו כי הם הבקיים שהוא פייצג.

ח. גריאב:
 אני פוכים עם חבר-הכנסת ציזלינג שאין לסמוע אינטרסנט אחד הסוען לחוק פוגע בו. אולם כגן הענין הוא אחר - הוא סוען שהחוק פוגע בכולם. אני בכל-זאת פציע לסמוע את פגיש התזכיר, לאחר שידיע בשם אילו בנקיים הוא יופיע.

טר פולכנו:
 את התזכיר קיבלנו לא פחה העו"ד אלא שהבנק המעובין - בנק יעקב יפת ושות'. לו הבנקיים האחרים היו רוצים להצטרף לזה היו בוודאי עומים זאת.

היו"ר י. גורין:
 אני אכתב לעו"ד שטרון שתזכירו נתקבל ואנו פוכים לתת לו שעות להמכמת שטר הערותיו. יחד עם זאת אנו מבקשים להודיענו בשם אילו בנקיים הוא הגיש את התזכיר. לאחר קבלת החומר הנוסף בחליט להזמין את לאו. אני דוחה את הדיון לישיבה אחרת.